

פרשת תרומה

מה בפרשה: סיכום מתומצת של פרשת השבוע

בנדודי בני ישראל במדבר קיבלו הוראה מהשם לבנות "מקדש נייד" - משכן, בו תשרה השכינה • תיאור תהליך בנייתו, כליו וצורתו מוגשים בלשון קלה וברורה • "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכו"

"דבר אל בני-ישראל ויקחו לי תרומה"; "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". שני פסוקים אלה שבתחילת פרשתנו ממצים בעצם את תוכן הפרשה כולה: ה' מצוה לעם היוצא ממצרים לבנות לו משכן ביניהם, בית בו תדור ותתגלה השכינה. הוא מוסר למשה רבנו תיאור מדוקדק של ה'בית' - משכן, על כל 'רהיטיו' - כליו.

מימון הפרוייקט והשגת החומרים המגוונים הנדרשים - "מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי". החומרים: "וזאת התרומה . . . זהב כסף ונחושת". סוגי הצבע: "תכלת וארגמן ותולעת שני ושש עזים", ועוד נדרשו: "עורות אלים מאודמים ועורות תחשים ועצי שטים . . . שמן . . . בשמים . . . אבני שהם". גולת הכותרת היה ארון העדות, בו שכנו כבוד הלוחות בהן עשרת-הדברות: "אמה וחצי ארכו ואמה וחצי קומתו", מצופה זהב "מבית ומחוץ" ומעוטר ב"זר זהב סביב". מצוייד היה הארון בשני מוטות ארוכים - 'בדים' - שהושחלו בטבעות הקבועות בו - "לשאת את הארון בהם".

"ועשית כפורת זהב טהור". זו מין 'פלטה' מזהב העשויה לפי מידותיו של הארון, והיא המכסה אותו. עליה עומדים "שני כרובים זהב . . . משני קצות הכפורת"; "והיו הכרובים פורשי כנפיים למעלה . . . ופניהם איש אל אחיו".

בהמשך הפרשה מקבל הארון משנה חשיבות כאשר ה' מודיע למשה: "ונועדתי לך שם ודברתי אליך מעל הכפורת מבין שני הכרובים אשר על ארון העדות, את כל אשר אצווה אותך אל בני ישראל".

"ועשית שולחן": היה זה מבנה קטן ומורכב שנועד לשאת את "לחם הפנים" שהוקרב מדי שבוע. עשוי מעצי שטה ובדומה לארון - מצופה זהב ומעוטר בזר, ולו שני 'בדים' בצדיו - "תשא בהם את השולחן". 12 ככרות "לחם הפנים" מונחים היו בחלל ה"שולחן" על קנים חלולים וסדוקים שהיוו את המדפים; באופן זה תהיה כניסת אויר חופשית בינות לכיכרות, ולא יתקלקלו בלילה. הלאה: "ועשית מנורת זהב טהור מקשה תיעשה המנורה ירכה וקנה גביעיה כפתוריה ופרחיה ממנה יהיו . . . וששה קנים יוצאים מצדיה". משה מקבל הוראות מפורטות היכן בדיוק למקם כל "פרח" וכל "גביע", ובל נשכח: "מקשה תיעשה המנורה"- ! כלומר: אין להכין כל פריט בה כשלעצמו ואחר לצרפו למנורה, אלא יש לסתתה מלכתחילה, בהיותה גוש של "ככר זהב טהור", עד שתהפוך ל"מנורה" בעלת צורה עדינה!

(חשוב לציין: קני המנורה היו יוצאים ועולים מגוף המנורה בקו אלכסוני ישר, ולא מעוגל כפי שיש חושבים בטעות.)!

לאחר מכן אנו קוראים על היריעות שנועדו לכסות את שלד המשכן: "מעשה חושב תעשה אותם" - דמות אריה הייתה נראית מצד אחד ודמות נשר מצדו השני, וזאת על-אף היותם עשויים באריגה אחת!

כמה שכבות של יריעות, מחוברות אחת לחברתה בלולאות ובקרסי זהב, עשויות מחומרים שונים - היו פרושות על המשכן והיוו מעין "עטיפה" מרהיבת עין למבנה, כשחלק מהיריעה נופל "אל מול פני האהל", במזרח מעל לפתח - "דומה לכלה צנועה המכוסה בצעיף על פניה" (רש"י).

פרשת תרומה

שלד המשכן עצמו: קרשים עבים באורך עשר אמות, העומדים אחד על יד השני. בבסיס כל אחד מהם: "שתי ידות" - בליטות - שהוחזקו בתוך "אדני כסף" מיוחדים שהתאימו להן. בריחים ארוכים שהושחלו בטבעת שבכל קרש לרוחבם של הקרשים - תרמו ליציבות המבנה, כולל ה"בריח התיכון" שעבר בתוך כל הקרשים, במרכזם, וחיבר ביניהם.

לרוחב המשכן, בתוכו: "ועשית פרוכת". הפרוכת הבדילה בין ה"קודש" ובין "קודש הקודשים" הפנימי יותר; כשארון העדות הונח ב"קודש הקודשים", ואילו השולחן, המנורה והמזבח, מקומם ב"קודש" שלפניו.

להלן הציווי: "ועשית את המזבח", הלא הוא מזבח הזהב המיועד להקרבת הקרבנות, ובסיום הפרשה: תיאור מחיצות חצר המשכן והגדרת מידותיה.

מקור: maale-adumim.com